

§ 62

Utdrag af Dombooken, hällen
vid Tingstuga Winter Tinget
med Gotlands Födera Hovad
i Tingstället Skogs den
7 Februario 1865.

D. Husbönderne Hans Johansson Bangvalds
och Nils Ljögren Nasome i Tofta socken hade
till detta Ting instant Husbönderne Anders Anders-
son, Johan Petersson och Lars Larsson samt häl-
ften brukaren Carl Bergström alla vid Ansvaret i
förrimurde socken med jämte, att som
hövändene i offentlig auction hösten 1861 vun-
der pris för konstaden följande är för tva
hundrakr. Tjuvar från Riksdalen Rikessmynt in-
rapat rättigheten, att beiga och använda den
i Missvärda fiskeläge sör kallade Hamnbyar från
sjön inflytande släke, men konstaden den
16 Januarii innemurande är, utan hävändenes
lrf, uti berönde dya upptagit och till sin egen
bortfört all släke, det matte konstaden han-
paa, hono för sig, åldömnis laga ansvar samt
kunmas skyldige, att, en för alla och alla för
en, ersätta konstaden den bortförde släken,
hvars belopp och beskriffrhet konstaden för-
behållit sig att få med vittnen styckar; va-
nnde häfjuntan jämti öjen talan ersätt-
ning för rättigingskostnaden jämställd.

Häremot hade konstaden Anders An-
dersson, Johan Petersson, Lars Larsson och
Bergström genestant Hans Johansson och
Nils Ljögren samt i sammankomst med
Husbonden Anders Andersson Nykvarn i Ekel-
bergs socken, enligt en så lyckande anslagning:

"Till Wallöf Födera Hovads Rättun!"

Lösen 4 Rf 50 in Rmt

Husbonden Hans Johansson Bangvalds i Tofta m/j

Stämde af Bondenue Hans Johnsson Rangvalds
 och Nils Höppen Nasume i Tofta socken, under
 yrkande af ansvar och ersättning för från den
 vid Grisvåls fiskeläge varande så kallade
 Hamndyra förförd släke för vi begär ej mindre
 genstämning i bemålde Rangvalds och Nasume
 och jemväl laga stämning i Hamnpogden
 Anders Andersson Hugknist i Eskelhem socken,
 den den till de förtörnande läter, såsom de
 utgjort, på viss tid försäkt, eller låtit förorliga
 slaktetigen i ofrämmande dyr, till föret-
 givende Winter Ting med Händet, med
 förtände, att den landmaken till Grisvåls
 fiskeläge juonligt äldre Charter och hand-
 lingar uteslutande tillhör ansvarer hemma-
 nant icke, så vidt vi känna, blifvit hemma-
 net affärslit eller prinsbildt, eben fiskeid-
 knande tåga medgjorts, att den landa och
 begagna för fiskets bedrivaende redigt ut-
 mat af jord, häromdones förtörnande målt
 ogillas. samt Hamnpogden Anders Anders-
 son Hugknist, der han firnes hafva vidta-
 git vagon, vni ägnaderatt för minnande
 åtgärd, desföre till ansvar fällas samt vi, i
 följil deraf, såsom Stundagare, oförhinder
 bibehålls vid vni sätt, att finn vår Stund-
 mark vid Grisvåld hämita den släke, som
 må dit eland komma; i sammankopplig kon-
 med vi även förti, att häromdene, de der
 från minnade dyr förlidet är hemntat ännu
 i näsheten utlagd och genliggande släke,
 målti detill ej medgjorts egande mit, eller
 och utgjura full ersättning desföre. Fei och
 öppen talu uti mät jemt ersättning för

men åt fiskeidkne medgivits att der landa
samt begagna för fiskets bedrifvande nödigt
utnööt af jord, och Ausarps bynamn sasom
strandägare följaktligen haft rättighet att
tillegna sig i granskommun släke, Hans Johau
son och Nils Löfgren erkänden allt sitt mötte
ogillas, dels att ansvar i Anders Anderssons
Ungkne, der han funnits hafva vidtagit
nöjor utgånd, som kunde finnas kla-
gandens omförmållc eganderiit, och dels
att klagandena mötte obehärskta bibehålls
vid rättigheten att från sin strandmark vid
Gnisvärd hämta den släke, som kunde der
i land komma; Sammanhang huvudet
klagandene yrkat, att den släke Hans
Johansson och Nils Löfgren år 1864 från
finsträmnde hamndya uttagit och hvilken
funnes i näckten deraf uttagd, mötte wurde
den fräckänd eller och att de måtte fö-
pligtas att defor till klagandena utgivna
ersättning, Härrads Rätten meddelat Uttag
den 3e Decemb. 1865, mindre twist var
om ägor och bolstade skål, och af företalde
faktor och hanteringar icke tjuvsligen kunde
retredas, huvudet på sätt klagandena fö-
ställt, den tillkomme del uti den till Gni-
svärds fiskeläge upsatte jord, utställd twisten
till Härrads syn att af Domhafvande med
domfrit antal Nämnd och biträde af till-
hållad Landtmätare verkställs på klagande-
nas försiktjante kostnad, som likväl stodrade
på den eller den hvilka vid sakens slut kunnan
kännas der till skyldige; hvarejente Härrads
Rätten med afseende i synen meddelat

borgsägningsskottvunden. Ansafte i Tofta den
18 januarii 1865.

Anders Andersson Husbende, Johan Pettersson
Husbende, Lars Larsson Husbende, Carl Berg-
ström häfttubundare.

Wid målets föregående, instälde
sig Husvadkönande Hans Johansson
och Söfven, åtföljde af Länsmannen j. j.
Alfegren, i egenskap af rätttagningsbiträde,
och Genkönande Anders Andersson,
Johan Pettersson, Lars Larsson och Bergström
föckommo genom skifteligen befattningstigade
Ombud Hem före kronofogden Gustaf Lind-
ström, men Svandene Anders Andersson
ungekvist lät genom Länsmannen j. j. Alf-
egren ingifva följande föcklansnde:

"Undertecknad har blifvit kallad och stånd
till imvernande åts Wictor Ting vid Gotlands
Söder Härad af ansafte åboe i Tofta socken,
men jag erhöll icke kallelsen förr än den 19
sistgående januarii, således för sent, inga
således icke i seassonit i den eprövavande
twist, som nämnd ödesynt givnes tillfälle.
Ungkvist i Eskelhem den 2 Februarii 1865.

Anders Andersson"

I anledning hvaraf Hem kronofogden Lindström
anförsle, att sonen Genkönande sitt dina stäm-
ning å Anders Anderssons postolos ansear, desset
han fanns hafva genom sitt förfogande Ge-
nkönandes sitt förnuft och Anders Anders-
sons förtellat jemlikt 11 Cap. 10 § RätttagningsBalken
icke eyde, att stämningstid tillgodolosjata, bestod
Hem kronofogden i Anders Anderssons invändning

altt afseende, ducimur. Här kvarnbygden yrkade, att personlig inställelse skulle blifva Anders Andersson förelagd; decuppi länsmannen Alfvégen ingaf följande betyg:

"På begäran af Hamnbygden för Grönvalds fiskeläge Anders Andersson Uggahuse i Eskelhem socken, hafver understeknad i offentlig auction hösten 1861 försålt den vanligt till fiskeläget islandflytande stöke, eller hafslöng, på nötkommunale fram ås tid till Husbonden Hans Johansson Bangwalds i Tofta socken för en inrøys och numera till Hamnasson inbetalld köpesumma Tva Hundan Tjugo Fem Riksdaler Riksmynt som häromed intygas af Uggahuse i Eskelhem den 17 januarii 1865.
P. N. Ekström.

Öppnatskrivne Tva Hundan Tjugo Fem Riksdaler Riksmynt av af Hamnasson P. N. Ekström Uggahuse till mig till fullo betalte och i Hamnassan öfverlämnade som häromed för inrøysens intening till bevis meddelas. Uggahuse i Eskelhem den 17 januarii 1865- Anders Andersson"

Efter upplåtnade hvarup och sedan Herr Kvarnbygden Lindström förflyttade sig vilja imbevilla med yttersta i målet, intill dess Svartunden Anders Anderssons Uggahuse, som föremäntalts till auction, hvare i nu omtvistade stöke försålts, blifve kvid; länsmannen Alfvégen, för att vederlägga Gekåndernes mykt, att släkedyan uteslutande tillhörde ännu icke hemman, och merde yttradt förmannade, att släkedyan egentligen var i Kongf. Mytts och

Kronans tillhörighet, förtalde dels Protocoll
vid den 8 September 1806 vid Grissvads fiskeläge
hållen Hacado syn, i och för bestämmande af
berörd fiskeläges rättsäus emot Ansafve
hemman, den andre handtavtan Rosvall
är 1805 utstakat och på Charta lagt, men
varom fiskelägets delegare var missnöje
och varom de med Ansafve däravande
åboe vid 1806 års Sommar Ting visst;
Ulyksande berörd Håvols Syns Rätts Proto-
coll, att delegarie i fiskeläget, eller dö
håvolden, lätit fråna tre vittne Olof Peters
söne Folkedafve i Åkebäck Socken samt
Pehr Olofsson Eric och Bötel Hårdings båge
i Wall Socken, af vilka Olof Petersson
beintat, att han, Sjuttiofem är gammal, i
sin ungdom väl ofta fiskat vid Grissvad,
som den tiden varit kronohamn och fiske-
läge, men dock icke angående håvolden
för fiskeläget emot ansässande viste annat
än att en del af den plats, som förlam an-
setts fiskelägets, blifvit af gammane intingand,
så att fiskelägets egomändre var vare anseligt
mindre, afvensom att en valluckalla, som
för det därmede skulle funnits uti Präst-
boklets öste om fiskeläget intingade äker,
hört till Grissvad, hvars område skulle
sträkt sig till samma bredd;

Pehr Olofsson hvilken, att tioffren är gammal
och född vid det Grissvad ansässande hem-
manut brukstäde, rylyste att i förlam tiden
en väg gått över Ansafve äng, i stället för
hvilkun väg, då ängen instängdes, en annan
blifvit anlagd, som dock icke utgjort rättsäus,

utan hude Quisvärds egoväld i vittnats rymdom strökt sig över ut till en jordfast sten vid Sjön emot Smålands och Fettings mark, men Söder ut hade ingen gräns framme, utan marken legat öppen och fiskarbetare landat, hvor de behagat, sedanom ett anlagt Bolwerk, dicsjenti Peter Olofsson förmäkt, att, enligt allmän sängen brennen tillhörde Quisvärds som varit kronofiske och gjort siss affärt till Kongl. Majt och Kronan; och Batel Huddings, den der meddelat, att man, Sextio Sju år gammal, från sin ungdom vis-tats vid Quisvärds, som där varit stort, öppet och fritt fiskeläge samt att fiskaude landat med dears båtar och till torkning uppehållt dears fiskegrun hvor som helst, utan åtal; Dicsjenti vittnat, under förmälaren, att han icke egde sig bekant, till hvilken, eller hvem den af de ope begge vittnen omförmälde brennen hörde, förklarat, att intagnader tid efter annan blifvit gjorda omkring fiskeläget, hvads utrymmen, i foljd desof, mycket inskränkts emot hvar det fördon varit, att Ansafore åboe ej gifvit, att den omvittnade brennen egentligen var gräfol på Ansafore hemmanas ostidiga jord, men, snar denna jord af bemålde åboe in-hagnats, hade brennen blifvit lagd utanför grädesgränder för det att fiskelägets deltagare icke bid vattenbemanning skulle behöfva klifva; Hvenemot fiskelags Intressentene förlätt, att ej mindre brennen, än marken af ålder tillhörde fiskeläget; att Synegången tagit sin böjan i nordligaste delen af fiske-läget, hvareft Fettings och Sallmunds mark

stötte till en Smågårdens hemman tillhörig
 åker, hvars vestliga gränsgrind, enligt den
 gamla dikesvallen, syntes flyttad flera
 fannar längre västerut at Strandlin; att,
 enligt ett up Företrädes Landmätare Hallerius
 meddelade Extract af kommissionens Charter,
 emellan Sjön och Strandvägen, eller öster
 de af liggande åker, utanför norra ändan
 af ovanbetonade Smågårdens åker skulle
 finnas sätta rostens, hvori från fiskeläget,
 eller Hamnes tomt söderut borde strä-
 ka sig fyra Hundra almar till dess
 ansäpne mark vittjye; att midtjör Små-
 gårdens åker befannits en stor, jordfast
 sten, som rittmet Pehr Olofsson Eric ut-
 pekat, såsom det af honom omvittnade
 rönt; dock mot Grissänds delegare, såsom
 nämnde rönt visat en längre i söder straxt
 vid sjökanten liggande, likaledes jordfast,
 storsten, samt den anden längre ut i Sjön
 befintlige stenar, de der vittnade at en gam-
 mal synbar väg i Smågårdens åker öster ut till
 ett stort märke - eller blockadt fältvärd;
 Att Ansäpne åboe dockmot förmunt en
 stor jordfast sten väster vid strandlin, likväl
 ett stycke norr om skilvarden emellan Salt-
 mungs och Tettungs sammansk samt Smågårdens
 åker, varo den sätta; att, enligt af Syne Röt-
 ten förtagen mötning ifrån södra grindstol-
 gen vid Smågårdens åker, eller ovanbetonade
 gamla väg, Grissänds tomt för södra sidan
 mot Ansäpne slutades med södra hörnet af
 en i de sedanare åren uppsatt Steinbyggning
 mitt uti gatan emot sjön, den vid Landt-

mätaren, som verkställdt rägångspōrättning
 en nedsatt skiljosten; att fiskeläget den-
 gerom skulle, jemte mågra söder om
 denna punkt utsatta boder, förlora deas
 förrämota landningsplats vid en vik strax
 söder drom; att ansafer åboea utvisat en
 äldre landningsplats norr om Grissvärds
 osttidigo egdvalde, den der dock syns
 både för liten och mindre lämplig än
 den södra, varast ett ordentligt Bålervik
 var utsatt, att Grissvärdsom i söder in-
 rit afstånd från Smågårda åker genom
 en gårdsgård, öster hvareon ligg fört
 Fettings äng, derpå den jämstbordets
 åker, derrti den af vittnen omförmåde
 brunnen befannits och slutligen ansafer
 äng, vilken gårdsgård dock i seduare
 tider allestades skulle blifvit flyttad vest
 in i Grissvärds gamla Tant; att Partine
 salunder förenats att räskiltuaden emel-
 lan Grissvärds fiskeläge och ansafer
 hemmans egdvalde därmedefter i evene-
 liga tider skulle förblifva efter ansafer
 ängs därvarande vesten gårdsgård och
 dess sträckning ifrån norr till söder, men
 decemt öster ifrån vesten ut till sjön
 efter fiskelägets sista eller södersta boda
 söder hant, eller hörn till söder hörnet
 af ovanberörde Bålervik vestre vid Sjö-
 stranden, så att ansafer omräle vid togoer
 söderom och Grissvärds fiskeläges Tant
 över om dena städgade linior; och skulle
 han och en behålla och begagna Stake-
 lya vid stranden af sitt omräde; Hvilken

förenings Syne Rätten, hvarevid, i egen skog af krono-gullmägts hänmaningen Israel Bolander varit närvarande, uti af sagt beslut, medan åberoyende af 20 Cap. 2. § Rättegångs Balken till obrottlig estuafuad och säkerhet så och i evenfeliga tider för Grisvåns fiskeläges Intressenter och Ansafve åboe med domskraft gillat och fastställt; med Namnen givena befolkning, att de antagur och faststälde rätlinierna genvärt, i vederbörandes närvare, med behöriga skiljessärkun utstaka och de af Handelsnämnden nedsatte och utdömda, till förekommande af all iiring i framtidens boellaga.

dels Protocoll öfver en af Andee handtsmåla av C. O. Wickman den 19 Maii 1820 vid Grisvåns förrättad rättingsförrättning, jemte decipper författad Charta, upplysande detta Protocoll, att vid förrättningen tagits till grund Härads Syne Rätterns ovanför nämnde den 8 Septembris 1806 meddelde förläningssdom; att på sätt den ryddede Chartan gaf vid handen, till utgångspunkten antagits de af Härads Syne Rätten Söder om fiskelägets område emot Ansafve ejor nedsatte rätlinierna ifrån ett i Chartan med N:o 1 betecknadt, förfollet bålverk, decipper linien ginge i öster vid fiskbodarnas sida ända in uti Ansafve Strandlängs efter gärdsgården emot gamlgården tills dels gärdsgården mötte vid ett nedsatt med N:o 2 betecknadt Stenmärke; att förgamlgårdens östra sida den gärdsgården, som efter förläningssdommen blifvit uppförd i rak sträckning ifrån market N:o 2 till market N:o 3, utgjorde gränsen emot Ansafve;

att, enligt Charter och Protocoll iföres år 1816
 verkställd rättsprägling emellan Fettings
 och Sallmunks samsjööder, räskilvoden, som
 blifvit af Domstol gillad och fastställd, vid
 ett led N:o 4 utgående ifrån en rät emellan
 Sallmunks och Smagjööder åkerdriften till
 en stör sten N:o 5 i fiskeläget norra änden,
 derifrån den, enligt samma Charter, skulle
 fortsätta till en i skilvoden emellan Tofte
 annex Hemmans äker och Åsasjöve Stenval-
 läng befintlig grannal buren N:o 6; sann
 att ett ju milt häxande tinnjelprimitivt ego-
 stycke N:o 4, 5 och 7 blifvit fiskeläget til-
 lagd; Ulyksande Rättings Protocollt och,
 att de dervid värvandade Krono och Konsistor
 fullmäktige med räskilvods företänningen
 förklarat sig nöjde.

Sedan Her Kronopojden Lindström rapporterat
 sitt förklarande, att han undandrog sig allt
 yttrande i målet, intill dess Sparanden Anders
 Andresson Hugkansse hovmäste tillstödes samt
 Länsmannen Alfvégen omnäckt, att Grankö-
 randersne och, i anseende till sakens beskaffen-
 het, varo pligtige att iagttaga personlig instab-
 lelse; Hvilken framställning Her Kronopojden
 Lindström underhöstdes Domstolens präfriing,
 beslöts och

Afsades

Jemte förklarande, att där den af Grankö-
 randersne väckte talan emot Sparanden Anders
 Andresson Hugkansse gärde ut på att för honom
 befordrad till ansvar, deraf han formes haft
 vidtagit någon, Grankörandens sätt förmånnan-
 de åtgärd, Anders Andresson varit pligtig, att utan